

TOPONIMICE SUD-SLAVE OCCIDENTALE ÎN OLTEŢIA

ACAD. EMIL PETROVICI

Numeroasele toponimice slave de pe teritoriul României — am în vedere numai pe acelea care au fost cu siguranţă create de slavi — prezintă diverse trăsături fonetice, caracteristice, după regiuni, când pentru limbile slave de sud, când pentru cele de est. Trăsături fonetice incontestabil slave de vest n-au fost pînă acum descoperite în toponimia românească mai veche de origine slavă¹. În ceea ce priveşte toponimicele de origine sud-slavă, e de cele mai multe ori foarte greu de stabilit dacă ele au fost create de slavi care vorbeau graiuri prezentînd trăsături fonetice sud-slave orientale sau sud-slave occidentale. În mai multe articole mai vechi, precum şi în comunicarea făcută la al V-lea Congres internaţional al slaviştilor ţinut la Sofia în septembrie 1963², am stabilit trei arii fonetice slave pe teritoriul României pe baza toponimicelor incontestabil slave: o arie slavă de est în estul şi nordul României³, o arie sud-slavă orientală în jumătatea sudică a teritoriului românesc⁴ şi o arie sud-slavă occidentală în vestul României⁵. Restul teritoriului României, care nu e cuprins în aceste trei arii, anume nord-vestul ţării, din întîmplare nu prezintă toponimice avînd particularităţi fonetice care să ne permită să identificăm mai precis graiul slav în care au fost create. Nume de localităţi importante ca Bălgrad

¹ În apropierea satelor în care au fost colonizaţi, în ultimele două secole, slovaci şi cehi, se întîlnesc fără îndoială nume topice de origine recentă, cu fonetism slav de vest, ca de exemplu cele menţionate de Slavomír Utěšený în studiul intitulat *Pomístní jména v českých osadách na jihu rumunského Banátu*, în «Zpravodaj Místopisné komise ČSAV», 4, 1963, nr. 3, p. 196 urm.

² Comunicare apărută sub titlul *Географическое распределение славянских топонимов на территории Румынии*, în Rsl, IX, 1963, p. 5—12.

³ Vezi E. Petrovici, *Toponimice slave de est pe teritoriul Republicii Populare Române*, I. *Toponimice prezentînd h provenit din g*, în Rsl, IV, 1960, p. 41—63.

⁴ E. Petrovici, *Adjective posesive slave în -j- ca toponimice pe teritoriul R.P.R.*, în SCL, IV, 1953, p. 70 urm.; id., *Славяно-болгарская топонимика на территории Румынской Народной Республики*, în Rsl, I, 1958, p. 9—26; id., *Toponimice de origine slavo-bulgară pe teritoriul R.P.R.* (Versiunea românească, cu unele adăugiri, a studiului precedent), în «Cercetări de lingvistică», II, 1957, p. 23—46; id., *Toponymes roumains d'origine slave présentant le groupe «voyelle + nasale» pour sl. comm.* *q, în «Contributions onomastiques publiées à l'occasion du VIe Congrès international des sciences onomastiques à Munich du 24 au 28 août 1959», Bucureşti, 1958, p. 33—43.

⁵ «Contributions onomastiques», op. cit., p. 35; E. Petrovici, *Daco-slava*, în «Daco-romania» (DR), X, 1943, p. 233—277.